

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Издръжка на членове на семейството

Издръжка на членове на семейството

Малта

1 Какво означават на практика понятията „издръжка“ и „задължение за издръжка“? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?

В Малта с понятието „издръжка“ се обозначава сумата, която се дължи от длъжник на взискател във връзка с мярка за предоставяне на издръжка, произтичаща от семейно отношение. Когато отношенията са официално оформени чрез брак или граждански съюз, страните по тях си дължат взаимно издръжка.

С понятието „задължение за издръжка“ се обозначава задължението за плащане на определена сума за издръжка, която се предоставя на взискателя от длъжника при описаните обстоятелства. Задължението за издръжка съществува независимо от това дали размерът на издръжката е определен и независимо от това дали се плаща издръжка.

В член 3В от Гражданския кодекс се предвижда, че съпрузите и бившите съпрузи са задължени да се издържат един друг, както и че родителите са задължени да издържат своите деца. Според член 4 от Закона за гражданските съюзи (Civil Unions Act) страните по граждански съюз имат същите права и задължения като тези, сключили брак, и следователно са задължени да се издържат взаимно дори след прекратяване на връзката, освен ако за неплащането на такава издръжка има законно основание. Според член 8 от Гражданския кодекс при извънредни обстоятелства децата са задължени да издържат своите родители или други възходящи, които са в крайна нужда.

2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?

Като цяло децата имат право на издръжка до навършването на шестнадесетгодишна възраст. Според член 3В, алинея 2 от Гражданския кодекс обаче родителите също така са задължени да предоставят подходяща издръжка на своите деца, докато навършат двадесет и три години, ако те все още учат и участват в редовна форма на образование, обучение или следване. Освен това в същия член е предвидено, че родителите трябва да издържат своите деца, ако страдат от физическо или умствено увреждане, както е определено в Закона за равните възможности (лица с увреждания).

3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?

За издаването на определение, с което се установяват размерът на дължимата издръжка и честотата на плащане, трябва да се подаде молба до гражданския съд по семейни дела (Civil Court (Family Section)).

В такъв случай производството започва с назначаването от съда на медиатор, който кани страните (или техните представители) на среща в съда. По време на тази среща медиаторът помага на страните да уредят въпроса по взаимно съгласие. Ако страните постигнат съгласие по текста на споразумение за издръжка, медиаторът изпраща копие на проекта на споразумението до съдията, който председателства съда по семейни дела. Съдът преглежда споразумението и ако прецени, че нито една от страните, в това число лицето, което дължи издръжката, няма да бъде засегната от него, се произнася в полза на това проекторешение и страните могат да подпишат споразумението пред нотариус.

Ако в хода на процедурата по медиация страните не постигнат съгласие по проекта на споразумението за издръжка, медиаторът докладва за това пред съдията, който председателства съда по семейни дела, за да бъде образувано съдебно производство. В такъв случай съдът по семейни дела изслушва изявленията на адвокатите на двете страни и постановява решение по въпроса.

Процедурата пред медиатора е безплатна и не е необходимо страните да бъдат представлявани от адвокат, но винаги е препоръчително да се направи правна консултация преди сключването на такъв споразумение. От друга страна, за производството пред съда трябва да се ангажират адвокати и се дължат съдебни такси, освен ако страните подадат молба за правна помощ и тя бъде уважена.

4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?

Молбите може да се подават от взискател, негов представител или настойника на детето. Издръжка за дете може да иска лицето, което се грижи за него или упражнява родителските права по отношение на това дете.

5 Ако възнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?

Според Официално известие (Legal Notice) № 396 от 2003 г. ([вторично законодателство 12.19](#)) компетентен да се произнася по семейни въпроси е гражданският съд по семейни дела. Следователно именно гражданският съд по семейни дела определя размера на издръжката, която следва да бъде плащана (освен ако е постигнато споразумение пред медиатор).

Ако длъжникът не плаща издръжката, взискателят може да подаде жалба в полицията, откъдето съответно образуват наказателно производство срещу длъжника. Такова производство трябва да бъде образувано пред Съда на магистратите (Court of Magistrates) (с наказателна компетентност).

6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?

За завеждане на дело за издръжка в чужбина чрез прилагането на Регламент (ЕО) № 4/2009 ищецът трябва да се обърне към малтийския централен орган, който след това стартира съответно процеса пред медиатор и ако се окаже необходимо, пред гражданския съд по семейни дела. Малтийският централен орган помага също така на взискателя да подаде съответните жалби в полицията, за да бъде образувано наказателно производство, ако има нужда.

7 Трябва ли да заплащам такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?

В съответствие с Регламент (ЕО) № 4/2009 производството, свързано с издръжка за дете, се образува от централния орган без да се дължат разходи.

Що се отнася до издръжката между съпрузи, централният орган съдейства на съпруга в хода на производството, което е безплатно, като например процес по медиация пред съда по семейни дела. Ако с медиацията не се постигне успех, взискателят трябва да потърси помощ от личен адвокат, който да съдейства на ищеца пред малтийските съдилища. Съдебните такси и възнагражденията на адвокатите са посочени в приложение А към [Организационния и граждански процесуален кодекс](#) (Code of Organization and Civil Procedure) (глава 12 от законодателството на Малта). Ако ищецът, който иска издръжка от съпруг, отговаря на условията за получаване на правна помощ според малтийското право, централният орган оказва съответното съдействие на лицето.

8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледано при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?

Размерът на издръжката, която може да бъде присъдена от съда, може да варира, тъй като зависи от редица критерии. Макар да няма формула за изчисляване на издръжката, гражданският съд по семейни дела (*Civil Court (Family Section)*) взема под внимание следните елементи:

i) стандарт на живот на длъжника и на вискателя и/или децата;

ii) дали детето има нужда от допълнителни средства поради увреждане или съответно изискване, което може да има; както и

iii) дали длъжникът упражнява правото си на лични отношения с децата.

Съдебното решение може да бъде преразгледано, но е трудно да се измени решението за дължимата издръжка, особено ако обстоятелствата остават непроменени. Ако настъпи промяна в обстоятелствата (например ненавършило пълнолетие дете има нужда от по-голяма издръжка поради продължително заболяване или има значителна промяна в работната заплата на длъжника), съдилищата могат да променят условията на издръжката.

Съдът по семейни дела обикновено изисква размерът на издръжката да се увеличава всяка година в съответствие с националния процент на инфлацията. Аналогично в споразумението за издръжка, постигнато в процеса по медиация, обикновено се включва клауза за увеличаване на издръжката според процента на инфлацията.

9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?

Издръжката може да се плаща направо от длъжника на вискателя под формата на парични средства, чек или банков превод. Съдът може да реши дължимата сума да бъде удържана от доходите на длъжника и удържаната сума да се изпраща направо на вискателя. Последният вариант обикновено се използва, когато длъжникът многократно пропуска плащането на издръжката.

Ако вискателят се обърне към малтийския централен орган с молба за образуване на производство, посоченият орган предприема мерки, с които настоятелно препоръчва на длъжника да изпрати парите направо на вискателя. Ако длъжникът откаже да плаща, въпросът се отнася към съда.

В такъв случай малтийският централен орган отправя молба към съда за издаване на съответното разпореждане за заповед върху банковите сметки на длъжника и за превеждане на средствата на вискателя.

10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?

Централният орган използва всички средства за защита, които се допускат по малтийското право. По-специално малтийският централен орган първо изпраща писмо, в което посочва, че срещу въпросното лице ще бъде образувано съдебно производство. При неизпълнение на указанията в споменатото писмо, малтийският централен орган иска от вискателя да направи клетвена декларация и въпросът се отнася до малтийската полиция, откъдето да предприемат действия срещу длъжника по реда на Наказателния кодекс.

При нужда, малтийският централен орган съдейства на ищеца с осигуряването на адвокат, било то от отдела за правна помощ или от централния орган, който образува гражданско производство срещу длъжника за плащане на просрочените суми. В такъв случай, ако длъжникът има някакви доходи, може да се подаде молба до съда за налагане на заповед върху дохода, така че една част от него да бъде превеждана направо на вискателя. Ако длъжникът притежава ценно имущество, но няма доходи, съдът може да извърши ликвидация на имуществото и да предостави паричните средства на централния орган, който от своя страна да ги изпрати на вискателя.

11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.

Давностният срок за предприемане на действия за образуване на наказателно производство поради неплащане на издръжка е шест (6) месеца.

Правото да се образува наказателно производство се губи, ако вискателят не е подал жалба в полицията в рамките на 6 месеца, считано от деня, в който издръжката е станала изискуема.

Съгласно член 2156 от Гражданския кодекс искове за издръжка се погасяват по давност след 5-годишен период.

12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събере издръжката?

В Малта централният орган оказва съдействие на:

вискатели, които живеят извън Малта, когато трябва да подадат иск срещу длъжник в Малта, по-специално като централният орган издирва длъжника и оказва съдействие в хода на производството срещу него (такива молби се разглеждат като „входящи дела“);

вискатели, които живеят в Малта, когато трябва да подадат иск срещу длъжник, който живее извън Малта, като централният орган изпраща молба до другия централен орган, който да издири и осъди длъжника.

13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?

Не, това не е възможно.

14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:

14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?

Ако вискателят е с местожителство в Малта, а длъжникът е с местожителство в друга държава членка, вискателят може да поиска от малтийския централен орган да работи в сътрудничество с централния орган на съответната друга държава членка, за да може да бъде установено местонахождението на длъжника, да се осъществи контакт с него и да бъде уведомен за задължението да плаща издръжка.

Ако не е постановено решение относно размера на дължимата издръжка, малтийският централен орган се свързва с централния орган на другата държава членка и иска съдействие, за да може съдилищата или административните органи на въпросната държава членка да издадат решение за определяне на размера на издръжката, която да бъде плащана от длъжника.

След това малтийският централен орган се свързва с чуждестранния централен орган, за да получи информация относно най-добрия възможен начин да се обезпечи изпълнението на въпросното решение за издръжка, освен ако длъжникът сътрудничи доброволно.

14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?

Данните за контакт с малтийския централен орган са публикувани на уебсайта на Съдебния атлас на ЕС.

15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:

15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?

При трансгранични дела за издръжка малтийският централен орган съдейства на вискателя, намиращ се в чужбина, при обезпечаване на задължението за издръжка. В такъв случай малтийският централен орган представлява вискателя пред всички други административни органи или пред съдилищата според обстоятелствата по делото. Малтийският централен орган изисква попълването на необходимите формуляри и може също така да изиска пълномощно от вискателя преди да образува съдебно производство.

Когато вискателят иска да получи издръжка от длъжника под формата на издръжка между съпрузи, той може да получи безплатна правна помощ за съдействие пред съдилищата само ако отговаря на същите критерии за безплатна правна помощ, които са предвидени за лица с местожителство в Малта.

15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?

Данните за контакт с малтийския централен орган са включени в Съдебния атлас на ЕС. Централният орган изпълнява функциите, които по-подробно са описани във въпрос 21, функции и) — й), които се състоят по-конкретно в издирването на длъжника, обезпечаване на решение, което подлежи на изпълнение срещу длъжника (а в противен случай съдействие на взыскателя за получаването на такова решение), и съдействие на взыскателя по изпълнението на това решение.

16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

Да, Малта е обвързана от Хагския протокол от 2007 г.

17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кой са съответните разпоредби от международното частно право?

Не е приложимо.

18 Кой са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?

Централният орган предлага безплатни насоки за лица, които се обръщат към него по въпроси, свързани с трансгранични дела за издръжка.

Когато молбата е подадена от лице, което живее в чужбина, малтийският централен орган гарантира, че на лицето се предоставя помощта, от която се нуждае, според естеството на иска. По-специално ако е предявен иск за персонална помощ, малтийският централен орган предоставя на заявителя консултации и общи насоки.

Ако искът се отнася до издръжка за деца, малтийският централен орган обезпечават образуването на съдебно производство срещу длъжника без каквито и да било разходи.

Когато към малтийския централен орган се обърне взыскател, живеещ в Малта, за съдействие при събирането на издръжка от чужбина, малтийският централен орган му съдейства да заведе дело в съдилищата и поддържа контакт с чуждестранния орган относно резултатите по делото и за обсъждане на възможността за събиране на въпросната дължима издръжка.

19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

За всяко отделно дело се определят отговорни длъжностни лица, които да гарантират от страна на малтийския централен орган предаването на молби, получаването на молби, поддържането на контакт с длъжника и взыскателя и уведомяването на чуждестранния централен орган за хода по всяко дело. Длъжностното лице, което отговаря за делото, се подпомага от адвокати с дългогодишен опит в семейното и административното производство.

При изходящи дела длъжностното лице, което отговаря за делото, се свързва направо с лицето за контакт в Малта и централния орган в чужбина. Обикновено съобщенията се изпращат по ел. поща и/или обичайната поща. В някои ситуации обаче може да бъдат осъществени телефонни разговори с чуждестранния централен орган или лицето, което е поискало услугите на малтийския централен орган. При входящи дела малтийският централен орган се опитва да държи клиента в течение на цялата кореспонденция между централните органи.

Ето някои от мерките, които се предприемат при следните обстоятелства:

- а) за предоставяне или оказване на съдействие за предоставянето на правна помощ, когато обстоятелствата налагат това: ако е необходимо и поискано, централният орган може да наеме адвокат, който да представлява клиента, или да нареди да се окаже съдействие на клиента от адвокати или други юристи, предоставящи правна помощ, според обстоятелствата по делото;
- б) за оказване на помощ при установяване на местонахождението на длъжника или взыскателя, по-специално в съответствие с членове 61, 62 и 63 от Регламента за задълженията за издръжка: в такъв случай централният орган първо провежда предварително търсене в обществени бази данни за вписани адреси и данни за контакт с въпросното физическо лице. Когато на малтийския централен орган е предоставена повече информация, се извършват съответните търсения и се осъществява контакт с други държавни структури, за да се получи информацията относно имуществото на длъжника;
- в) за оказване на помощ за получаване на съответната информация за доходите и, при нужда, други финансови обстоятелства, свързани с длъжника или взыскателя, в това число местонахождение на имуществото, по-специално в съответствие с членове 61, 62 и 63 от Регламента за задълженията за издръжка: централният орган се свързва с националната служба по заетостта и определя дали към момента въпросното лице има работа или не. Ако срещу длъжника бъде образувано съдебно дело, централният орган предлага адвокатът, който представлява взыскателя, да поиска от съда да призове други държавни органи като Вътрешни приходи, Службата по транспорта и местните банки или всяка друга съответна институция, за да получи сведения за доходите и имуществото на длъжника;
- г) за насърчаване постигането на решения по взаимно съгласие с оглед на постигането на доброволно плащане на издръжката, когато е уместно чрез използване на медиация, помирение или подобни процеси: преди да бъде образувано каквото и да било съдебно производство малтийският централен орган се свързва с длъжника и насърчава постигането на споразумение по взаимно съгласие, като обяснява защо това винаги е най-изгодно за всеки. Когато има добри шансове за успех чрез медиация, малтийският централен орган отнася въпроса към професионални медиатори, но ако няма изгледи страните да разрешат спора по взаимно съгласие, се образува съдебно производство;
- д) за оказване на съдействие за текущото изпълнение на решения за издръжка, включително за всички просрочени суми: малтийският централен орган може да образува производство, или да предложи образуването на съдебно производство срещу отделен длъжник, така че съдът да ликвидира определени активи на длъжника, или да получи съдебна заповед за налагане на заповест върху част от работната заплата;
- е) за оказване на съдействие за събирането и експедитивното превеждане на плащанията за издръжка: Малтийският централен орган образува съдебно производство, в рамките на което иска от съда да разпорежи на длъжника да плаща направо на взыскателя. Ако длъжникът не извърши въпросните плащания и се касае за издръжка за дете, малтийският централен орган изисква от съда да издаде необходимото разпореждане за изземване на имуществото на длъжника и за предаване на постъпленията от него на взыскателя. В случай на издръжка между съпрузи, малтийският централен орган съдейства на ищеца да постигне посоченото по-горе или с помощта на частни адвокати, или чрез системата за правна помощ;
- ж) за оказване на съдействие за получаването на документни или други доказателства без да се засяга Регламент (ЕО) № 1206/2001: ако нужните документи или информация вече са публично достояние, малтийският централен орган събира тази информация и я предоставя на взыскателя. Ако информацията не е публично достояние, се отправя специално искане до органа или структурата, който/която съхранява съответната информация. Ако информацията не може да бъде намерена, централният орган може да се обърне към съда с молба да издаде разпореждане въпросната информация да бъде предоставена, в зависимост от обстоятелствата по делото;
- з) за предоставяне на съдействие за установяване на бащинство, когато това е необходимо с оглед събиране на вземанията за издръжка: Малтийският централен орган насочва ищеца в хода на съдебния процес по установяване на бащинството и му предоставя информацията относно поверителните дейности, които са нужни по този процес, по-специално във връзка с ДНК тестове, ако е приложимо.

При нужда, централният орган съдейства на чуждестранен гражданин за назначаването на представител, който да се яви в Малта от негово или нейно име във връзка със съответния публичен акт. В противен случай въпросът с бачинството може да се наложи да бъде решен от съда и следователно малтийският централен орган гарантира единствено, че въпросът ще бъде отнесен на вниманието на съда, за да може той да се произнесе;

и) за образуване или улесняване на образуването на производство за обезпечаване на всички необходими временни мерки, които са териториални по своя характер и целят обезпечаване на резултатите по висяща молба за издръжка: когато малтийският централен орган подозира, че длъжникът предприема мерки, чрез които да влоши своето икономическо положение, малтийският централен орган гарантира, че са поискани съответните съдебни разпореждания за налагане на забрана на длъжника да унищожи имуществото си в ущърб на интересите на взыскателя;

й) за оказване на съдействие за връчването на документи, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1393/2007: когато е необходима допълнителна информация за длъжника и въпросната информация може законно да бъде получена и предадена от всяко частно лице в Малта, малтийският централен орган нарежда на своите служители да съберат въпросната информация. Такава информация може да се събира от обществени или частни субекти.

При нужда, малтийският централен орган се свързва с предаващите и получаващите органи, които са определени по Регламент (ЕО) № 1393/2007, за да гарантира надлежното връчване на някои документи.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 16/12/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.